UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Persij Flacci nobi||lissimi Satyrici vnicus. sed ele=||gantissimus Satyrarum liber.||

Persius Flaccus, Aulus

[Leipzig], 1516

urn:nbn:de:hbz:466:1-34791

Visual Library

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Th. 5946.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Z
55

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Persij Flacci nobilissimi Satyrici unicus. sed elegantissimus Satyrarum liber.

Hermanni Buschij Pasiphili Epigrāma q̄ Persiū loquentē inducit.

Ne cōtemne mei parua hæc monumēta libelli
Sed quibus ingenij lumen & artis inest
Non semper par est virtus & grā magnis
Corporibus, sed plus sæpe minora valent
Vulture sic auido, longe est preciosior Attis,
Sic & ab æoo Psittaccus orbe datus
Surculaq; Assiria vincunt stillantia gutta
Sic Ornos steriles, Populeasq; trabes
Sic gemma in digitis fuluo gestatur & auro
Spreta rigent crasso cum tibi saxa luto
Ergo age primitias nostrę: studiose: iuuentæ
Sint q̄uis modicæ, tu tamen: oro: lege.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ingenium mala sepe mouet

Ingenium mala saepe mouent

Ingenium mala saepe mouent

Ingenium mala saepe mouent

Ingenium mala saepe mouent

Ingenium mala saepe mouet

Thesaurochrisomirochrisides

Ingenium mala saepe mouent

Fortis animus nec aduersis rebus frangitur, nec secundis effertur nimium: sed rupis instar nullis turbatur et affligitur procellaru ictibus.

Ein tapffer gemüt nicht furchten soll,
Zu boss und gut sich schicken woll.

F. H. P. S. E. G. D.

Anno : 40.

Prologus.

P. Auli Flacci Persij poete. Satyrarum opus.

n Ec fonte labra prolui Caballino
Nec in bicipiti somniasse Parnaso
Memini, ut repente sic poeta ꝓdirē.
Heliconidasq; pallidamq; Pirenen
Illis relinquo, quorum imagines lambunt
Hederæ sequaces, ipse semipaganus
Ad sacra vatum carmen affero nostrum.
Quis expediuit psittaco suum chere?
Picasq; docuit nostra verba conari?
Magister artis ingeniiq; largitor
Venter, negatas artifex sequi voces.
Quod si dolosi spes refulserit nummi,
Coruos poetas, & poetridas picas
Cantare Pegaseium credas melos.

Satyra Prima.

O Curas hoīm o quantū est in rebus inane
Quis leget hec? min tu istd' ais? nemo, hercle nemo
Vel duo, vel nemo, turpe & miserabile, quare?
Ne mihi Pollydamas, & Troiades Labeonem,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Satyra

Prętulerint nugæ, non si quid turbida Roma
Eleuet accedas, examenq; improbum in illa
Castiges trutina: nec te quæsiueris extra.
Nam Romæ est quis non? sic fas est dicere: sed fas
Tunc cũ ad caniciem, & nostrũ illud viuere triste
Aspexi, & nucibus facimus quæcunq; relictis,
Cum sapimus patruos, tunc tunc ignoscite, nolo:
Quid faciam? sed sum petulanti splene cachinno,
Scribimus inclusi, numeros ille, hic pede liber,
Grande aliquid quod pulmo animę plarg⁹ anhelet.
Scilicet hęc populo pexusq; togaq; recenti
Et natalicia tandem cum sardonice albus
Sede legens cella, liquido cum plasmate guttur
Mobile colluerit, patranti fractus ocello,
Hic neq; more probo videas, nec voce serena
Ingentes trepidare Titos, cum carmina lumbum
Intrant, & tremulo scalpuntur vbi intima versu
Tun vetule auriculis alienis colligis escas?
Auriculis quibus? & dicas cute perditus ohe
Quid didicisse? nisi hoc fermẽtũ, & quæ semel int⁹
Innata est rupto iecore exierit caprificus?

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Prima.

En pallor seniumq;, o mores, vsq; adeo ne
Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter?
At pulchrum est digito monstrari, & dicier hic est.
Ten cirratorum centum dictata fuisse
Pro nihilo pendas? ecce inter pocula quærunt
Romulidæ saturi, quid dia poemata narrent,
Hic aliquis, cui circa humeros & Ianthina læna est
Rancidulum quiddam balba de nare locutus
Phyllidas, Hypsiphylas, vatum & plorabile si qd
Eliquat, & tenero supplantat verba palato,
Assensere viri, nunc non cinis ille poetæ
Fœlix? non leuior cippus nunc imprimit ossa?
Laudant conuiuæ, nunc non e manibus illis
Nunc non e tumulo, fortunataq; fauilla
Nascentur violæ? rides ait, & nimis vncis
Naribus indulges, an erit qui velle recuset
Os populi meruisse, & cedro digna locutus?
Linquere nec scombros metuētia carmīa nec thus?
Quisquis es o modo quē ex aduerso iā dicere feci,
Non ego cum scribo, si forte quid aptius exit
Quando hęc rara auis est, si quid tamen aptius exit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Satyra.

Laudari metuam, neqꝫ enim mihi cornea fibra,
Sed recti finemqꝫ extremumqꝫ esse recuso
Euge tuum & belle, nam belle hoc excute totum
Quid non intus habet? non hic est Ilias Acci
Ebria veratro, non si qua elegidia crudi
Dictarunt proceres, non quicquid deniqꝫ lectis
Scribitur in citreis, calidum scis ponere sumen
Scis comitem horridulũ trita donare lacerna
Et verum inquis amo, verũ mihi dicito de me:
Qui pote? vis dicam? nugaris cum tibi calue
Pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet,
O Iane a tergo quem nulla Ciconia pinsit,
Nec manus auriculas imitata est mobilis albas,
Nec linguæ quantũ sitiat canis Appula tantum,
Vos o patricius sanguis (quos viuere fas est)
Occipiti cęco posticæ occurrite sannę:
Quis populi sermo est? quis em? nisi carmĩa molli
Nunc demum numero fluere, vt per leue seueros
Effundat iunctura vngues, scit tendere versum
Non secus ac si oculo rubricam dirigat vno
Siue opus in mores in luxum & prandia regum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Prima.

Dicere, res grandes nostro dat musa poetæ.
Ecce modo heroas sensus afferre videmus
Nugari solitos grece, nec ponere lucum
Artifices, nec rus saturum laudare, vbi corbes
Et focus & porci, & fumosa Parilia fœno,
Vnde Remus, sulcoq; terens dentalia Quinti
Cum trepida ante boues dictaturam induit vxor
Et tua aratra domum lictor tulit, euge poeta.
Est nunc Brisei quem venosus liber Acci,
Sunt quos Pacuuius, & verrucosa moretur
Anthiopa ęrumnis cor luctificabile fulta
Hos monitus pueris patres infundere lippos
Cum videas, quæris ne vnde hæc sartago loquēdi
Venerit in linguas? vnde istud dedecus? in quo
Trossulus exultat tibi per subsellia leuis.
Nil ne pudet capiti non posse pericula cano
Pellere quin tepidū hoc optes audire decenter?
Fur es ait Pedio, Pedius quid? crimina rasis
Librat in Antithetis, doctas posuisse figuras
Laudat, bellū hoc, bellū hoc? an Romule ceues?
Men moueat quippe, & cantet si naufragus assem

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Satyra.

Protulerim? cantas cum fracta te in trabe pictum
Ex humero portes? verum nec nocte paratum
Plorabit, qui me volet incuruasse querela.
Sed numeris decor est, & iunctura abdita crudis,
Claudere sic didicit versum, Berecinthius Athis,
Et qui Cæruleum dirimebat Nerea delphin,
Sic constam longo subduximus Appenino.
Arma virum. nōne hoc spumosum & cortice pingui?
Vt ramale vetus prægrandi subere coctum?
Quidnam igitur tenerū & laxa ceruice legendū est?
Torua Mimalloneis implerunt cornua bombis:
Et sectum vitulo caput ablatura superbo
Bassaris, & lincem Menas flexura corymbis
Euchion ingeminat, reparabilis assonat Echo?
Hęc fierent si testiculi vena vlla paterni
Viueret in nobis? summa delumbe saliua,
Hoc natat in labris, & in vdo est Menas & Athis
Nec pluteum cędit, nec demorsos sapit vngues.
Sed quid opus teneras mordaci radere vero
Auriculas? videsis ne maiorum tibi forte
Limina frigescant, sonat hic de nare canina

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Prima.

Littera per me equidem sint omnia protinus alba,
Nil moror: euge oẽs (etem bene) mirę eritis res,
Hoc iuuat, hic inquis veto quisq͂ faxit oletum
Pinge duos angues, sacer est pueri locus extra
Meite discedo, secuit Lucillius vrbem
Te Lupe te Muti genuinum fregit in illis.
Omne vafer vitium ridenti Flaccus amico
Tangit, & admissus circum præcordia ludit
Callidus excusso populum suspendere naso,
Men mutire nephas? nec clam? nec cũ scrobe? nusq͂,
Hic tamen infodiam, vidi, vidi ipse libelle
Auriculas asini quis non habet? hoc ego opertum
Hoc ridere meum, tam nil nulla tibi vendo
Iliade, audaci quicunq͂ afflate Cratyno
Iratum Eupolidem prægrandi cum sene palles
Aspice & hęc si forte aliquid decoctius audis
Vnde vaporata lector mihi ferueat aure.
Non hic qui in crepidas Graiorum ludere gestit
Sordidus, & lusco qui possit dicere lusce
Sese aliquem credens Italo quod honore supinus
Fregerit heminas Areti Aedilis iniquas,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Satyra.

Nec qui abaco numeros, & secto in puluere metas
Scit risisse vafer, multum gaudere paratus
Si Cynico barbam petulans Nonaria vellat:
His mane edictum post prandia Calliroen do.

Satyra Secunda.

h Vnc Macrine diē nūera meliore lapillo
Qui tibi labentes apponit cādid⁹ annos
Funde merum genio, non tu prece poscis emaci
Quæ nisi seductis nequeas cōmittere diuis
At bona pars procerum tacita libabit acerra
Haud cuiuis prōptū ē, murmurq; hūilesq; susurros
Tollere de templis, & aperto viuere voto.
Mēs bōa, fama, fides, hęc clare, & vt audiat hospes
Illa sibi introrsum & sub lingua murmurat, o si
Ebullet patrui pręclarum funus, & o si
Sub rastro crepet argenti mihi seria dextro
Hercule, pupillūue vtinam quē proximus hęres
Impello, expungam, nanq; est scabiosus, & acri
Bile tumet, Nerio iam tertia ducitur vxor
Hæc sancte vt poscas Tyberino in gurgite mergis
Mane caput bis terq; & noctem flumine purgas.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Heus age responde: minimum quod scire laboro:
De Ioue quid sentis? est ne vt preponere cures
Hunc cuiq;? cui nam? vis Staio? an scilicet heres
Quis potior iudex, puerisue quis aptior orbis?
Hoc igitur quo tu Iouis aurem impellere tentas
Dic agedum Staio, proh Iuppiter o bone clamet
Iuppiter, at sese clamat non Iuppiter ipse
Ignouisse putas, quia cum tonat ocyus ilex
Sulphure discutitur sacro, q̄ tuq; domusq;.
An? quia non fibris ouium Ergennaq; iubente
Triste iaces lucis euitandumq; bidental:
Idcirco stolidam prebet tibi vellera barbam
Iuppiter? aut quidnam est qua tu mercede deorum
Emeris auriculas, pulmone & lactibus vnctis?
Ecce auia aut metuens diuum matertera, cunis
Exemit puerum, frontemq; atq; vda labella
Infami digito, & lustralibus ante saliuis
Expiat, vrentes oculos inhibere perita,
Tunc manib⁹ quatit, & spem macrā supplice voto,
Nunc Licini in campos, nunc Crassi mittit in edes
Hunc optent generum rex & regina, puellæ

Satyra.

Hunc rapiant: quicquid calcauerit vt rosa fiat.
Hæc ego nutrici non mando, vota negato
Iuppiter hæc illi: quis te albata rogarit.
Poscis opem neruis: corpusq; fidele senectæ
Esto age, sed grandes patinę tucetaq; crassa
Annuere his superos vetuere: Iouemq; morantur.
Rem struere exoptas cæso boue: Mercuriumq;
Accersis fibra, da fortunare penates.
Da pecus & gregibus fœtum: quo pessime pacto
Tot tibi cum flammis iunicum omenta liquescat?
Attamen hic extis, & opimo vincere ferto
Intendit, iam crescit ager, iam crescit ouile
Iam dabitur iam iam, donec deceptus & expes
Nequicq; fundo suspiret nummus in imo.
Si tibi crateras argenti, incusaq; pingui
Auro dona feram: sudes, & pectore læuo
Excutias guttas, lætari prætrepidum cor,
Hinc illud subijt: auro sacras quod ouato
Perducis facies, nam fratres inter ahenos
Somnia pituita qui purgatissima mittunt
Præcipui sunto, sitq; illis aurea barba.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurum vasa Numæ Saturniaq; impulit æra
Vestalesq; vrnas, & Tuscum fictile mutat.
O curuæ in terras animæ, & cœlestium inanes
Quid iuuat hoc templis nostros immittere mores?
Et bona dijs ex hac scelerata ducere pulpa?
Hæc sibi corrupto casiam dissoluit oliuo,
Hæc Calabrum coxit viciato murice vellus,
Hæc baccam conchę rasisse & stringere venas
Feruentis massæ crudo de puluere iussit,
Peccat & hæc peccat, vicio tamen vtitur, at vos
Dicite Pontifices in sacro quid facit aurum?
Nempe hoc quod Veneri donatę a virgię puppæ
Quin dam' id superis de magna quod dare lance,
Non possit magni Messalæ lippa propago
Compositum ius fasq; animi sanctosq; recessus
Mentis & incoctum generoso pectus honesto?
Hæc cedo vt admoueam templis & farre litabo.

Satyra Tertia.

Nempe hoc assidue? iā clarū mane fenestras
Intrat, & angustas extēdit lumine rimas,
Stertim' indomitum quod despumare Falernum

Satyra.

Sufficiat, quinta dum linea tangitur vmbra.
En quid agis? siccas insana canicula messes
Iamdudũ coquit, & patula pecus omne sub vlmo est
Vnus ait comitum, verumne? ita ne? ocyus adsit
Huc aliquis, nemon? turgescit vitrea bilis,
Finditur, Arcadiæ pecuaria rudere credas,
Iam liber, & positis bicolor membrana capillis,
Inq; manus chartæ, nodosaq; venit arundo,
Tunc querit crassus calamo quod pendeat humor,
Nigra quod infusa vanescat sepia limpha
Dilutas queritur geminet quod fistula guttas.
O miser, inq; dies vltra miser, huccine rerum
Venimus? at cur non potius teneroq; palumbo
Et similis regum pueris pappare minutum
Poscis? & iratus mammę lallare recusas?
An tali studeam calamo? cui verba? quid istas
Succinis ambages? tibi luditur effluis amens,
Contemnere, sonat vitium percussa maligne
Respondet viridi non cocta fidelia limo,
Vdũ & molle lutũ es, nũc nũc properandus, & acri
Fingendus sine fine rota, sed rure paterno

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tertia.

Est tibi far modicum, purum & sine labe salinum
Quid metuas? cultrixque foci secura patella?
Hoc satis? an deceat pulmonem rumpere ventis
Stemmate quod tusco ramum millesime ducis?
Censoremque tuum vel quod trabeate salutas?
Ad populum phaleras, ego te intus & in cute noui.
Non pudet ad morem discincti viuere Nactę?
Sed stupet hic vicio & fibris increuit opimum
Pingue, caret culpa, nescit quid perdat, & alto
Demersus summa rursus non bullit in vnda.
Magne pater diuum, seuos punire Tyrannos
Haud alia ratione velis, cum dira libido
Mouerit ingenium, feruenti tincta veneno,
Virtutem vt videant, intabescantque relicta.
An ne magis Siculi gemuerunt æra iuuenci?
Et magis auratis pendens laquearibus ensis
Purpureas subter ceruices terruit? imus
Imus pręcipites, q̄ si sibi dicat, & intus
Palleat infœlix, quod proxima nesciat vxor.
Sæpe oculos memini tingebam paruus oliuo
Grandia si nollem morituri verba Catonis

Satyra.

Discere ab insano multum laudanda magistro
Quæ pater adductis sudans audiret amicis.
Iure etenim id summū quid dexter senio ferret
Scire erat in voto, damnosa canicula quantum
Raderet, angustæ collo non fallier orcæ,
Neu quis callidior buxum torquere flagello.
Haud tibi inexpertū est curuos deprendere mores
Quæq; docet sapiens brachatis illita Mædis
Porticus, insomnis quibus indetonsa iuuentus
Inuigilat, siliquis & grandi pasta polenta,
Et tibi quæ Samios diduxit littera ramos
Surgentem dextro monstrauit limite callem.
Stertis adhuc? laxumq; caput compage soluta
Oscitat hesternum, dissutis vndiq; malis?
Est aliquid quo tendis, & in quo dirigis arcum?
An passim sequeris coruos, testaq; lutoq;
Securus quo pes ferat, atq; ex tempore viuis?
Helleborum frustra, cum iam cutis ægra tumebit
Poscentes videas, venienti occurrite morbo
Et quid opus Cratero magnos promittere mōtes?
Discite & o miseri causas cognoscite rerum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tertia.

Quid sumus · & quidnam victuri gignimur · ordo
Qnis datus · aut metæ quam mollis flexus · & vnde,
Quis modus argento, quid fas optare, quid asper
Vtile nummus habet, patrię charisq; propinquis
Quantum elargiri deceat, quem te deus esse
Iussit, & humana qua parte locatus es in re
Disce, neq; inuideas quod multa fidelia putet
In locuplete penu · defensis pingnibus vmbris
Et piper & pernæ Marsi monumenta clientis,
Menaq; q̄ prima nondum defecerit orca.
Hic aliquis de gente hircosa Centurionū
Dicat · quod satis est sapio mihi, non ego curo
Esse qđ Archesylas · ęrumnosiq; Solones
Obstipo capite & figentes lumine terram
Murmura cum secū & rabiosa silentia rodunt,
Atq; exporrecto trutinantur verba labello,
Aegroti veteris meditantes somnia · gigni
De nihilo nihil · in nihilum nil posse reuerti,
Hoc est cur palles? cur quis nō prandeat · hoc est?
His populus ridet multumq;, torosa iuuentus
Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Inspice, nescio quid trepidat mihi pectus, & ægris
Faucibus exuperat grauis halitus, inspice sodes
Qui dicit medico, iussus requiescere, postq;
Tertia compositas vidit nox currere venas
De maiore domo, modice sitiente lagena
Lenia loturo sibi Surrentina rogauit.
Heus bone tu palles, nihil est, videas tamen istud
Quicquid id est, surgit tacite tibi lutea pellis.
At tu deterior palles, ne sis mihi tutor,
Iampridem hunc sepeli, tu restas, perge, tacebo.
Turgidus hic epulis, atq; albo ventre lauatur,
Gutture sulphureas lente exhalante mephites,
Sed tremor inter vina subit, calidumq; trientem
Excutit e manibus, dentes crepuere retecti,
Vncta cadunt laxis nunc pulmentaria labris
Hinc tuba, candelæ, tandemq; beatulus alto
Compositus lecto, crassisq; lutatus amomis
In portam rigidos calces extendit, at illum
Hesterni capite induto subiere quirites.
Tange miser venas, & pone in pectore dextram
Nil calet hic, summosq; pedes attinge manusq;

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Non frigent, visa est si forte pecunia, siue
Candida vicini subrisit molle puella
Cor tibi rite salit. positum est algente catino
Durum olus, & populi cribro discussa farina
Tentemus fauces, tenero latet vlcus in ore
Putre, quod haud deceat plebeia radere beta.
Alges cum excussit membris timor albus aristas,
Nunc face supposita feruescit sanguis & ira
Scintillant oculi, dicisq; facisq; quod ipse
Non sani esse hominis non sanus iuret Orestes.

Satyra Quarta.

r Em ppli tractas? barbatū hoc crede mgr̄m
Dicere sorbitio rapuit quem dira cicutæ
Quo fretus? dic hoc magni pupille Pericli,
Scilicet ingenium & rerum prudentia velox
Ante pilos venit, dicenda tacendaq; calles.
Ergo vbi commota feruet plebecula bile,
Fert animus calide fecisse silentia turbæ
Maiestate manus, quid deinde loquere? quirites
Hoc puto non iustum est, illud male, rectius istud,
Scis etenim iustum gemina suspendere lance

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Satyra.

Ancipitis libræ, verū discernis vbi iners
Curua subit, vel cum fallit pede regula varo,
Et potis es nigrum vicio pręfigere thita.
Quin tu igitur summa nequicq̄ pelle decorus
Ante diem blando caudam iactare popello.
Desinis, Anthicyras melior sorbere meracas?
Quo tibi summa boni est, vncta vixisse patella
Semper, & assiduo curata cuticula sole,
Expecta haud aliud respondeat hęc anus, I nunc
Dinomaches ego sum, suffla, sum candidus, esto
Dum ne deterius sapiat pannucia Baucis
Cum bene discincto cantauerit ozima vernę.
Vt nemo in se se tentat descendere, nemo,
Sed precedenti spectatur mantica tergo.
Quęsieris nostin Vectidi predia? cuius
Diues arat Curibus quantum non miluus oberret
Hunc ais? hunc dijs iratis, genioq̄ sinistro
Qui quandoq̄ iugum pertusa ad cōpita figit
Seriolę veteris metuens deradere limum
Ingemit, hoc bene sit tunicatum cum sale mordens
Cępe, & farratam pueris plaudentibus ollam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quarta.

Pannosam fecem morientis sorbet aceti,
At si vnctus cesses, & figas in cute solem
Est prope te ignotus cubito qui tangit, & acre
Despuit in mores, penemq; archanaq; lumbi
Runcantem, populo marcentes pandere vuluas,
Tu cum maxillis balanatum gausape pectus,
Inguinibus quare detonsus Gurgulio extat?
Quinq; palestritæ licet hæc plantaria vellant
Elisasq; nates labefactent forcipe adunca,
Non tamen ista filix vllo mansuescit aratro.
Cædimus, inq; vicem præbemus crura sagittis,
Viuitur hoc pacto, sic nouimus, ilia subter
Cæcum vulnus habes, sed lato baltheus auro
Protegit, vt mauis, da verba, & decipe neruos
Si potes, egregium cum me vicinia dicat
Non credam? viso si palles improbe nummo
Si facis in penem quicquid tibi venit amarum,
Si puteal multa cautus vibice flagellas,
Nequicq̃ populo bibulas donaueris aures.
Respue quod non es, tollat sua munera cerdo,
Tecum habita, an noris q̃ sit tibi curta supellex

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Satyra Quinta.

Vatibꝰ hic mos ē, cētū sibi poscere voces
Cētū ora, & linguas optare ī carmīa centū
Fabula seu mœsto ponatur hianda Tragædo
Vulnera seu Parthi ducentis ab inguine ferrum,
Quorsum hæc? aut quantas robusti carmis offas
Ingeris? vt par sit centeno gutture niti
Grande locuturi nebulas helicone legunto,
Si quibus aut prognes, aut si quibus olla Thyestę
Feruebit sępe insulso cœnanda Gliconi,
Tu neq;, anhelanti coquitur dum massa camino
Folle premis ventos, nec clauso murmure raucus
Nescio quid tecum graue cornicaris inepte
Nec schloppo tumidas intendis rumpere buccas,
Verba togæ sequeris, iunctura callidus acri
Ore teris modico, pallentes radere mores
Doctus, & ingenuo culpam defigere ludo,
Hinc trahe quæ dicas, mensasq; relinque Micenis
Cum capite & pedibus, plebeiaq; prandia noris.
Non equidem hoc studeo, bullatis vt mihi nugis
Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo,

Quinta.

Secreto loquimur, tibi nunc hortante camęna
Excutienda damus pręcordia, quantaq; nostræ
Pars tibi sit Cornute anime tibi dulcis amice
Ostendisse iuuat, pulsa dinoscere cautus
Quid solidum crepet, & pictæ tectoria linguæ
Hic ego centenas ausim deposcere voces
Vt quantum mihi te sinuoso in pectore fixi
Voce traham pura, totumq; hoc verba resignent
Quod latet arcana non enarrabile fibra.
Cum primum pauido custos mihi purpura cessit
Bullaq; succinctis laribus donata pependit
Cum blandi comites, totaq; impune Suburra
Permisit sparsisse oculos, iam candidus vmbo,
¶ Cumq; iter ambiguum est, & vitæ nescius error
Diducit trepidas ramosa in compita mentes,
Me tibi supposui, teneros tu suscipis annos
Socratico Cornute sinu, tunc fallere sollers
Apposita intortos ostendit regula mores,
Et premitur ratione animus, vinciq; laborat,
Artificemq; tuo ducit sub pollice vultum.
Tecum etenim longos memini consumere soles

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Et tecum primas epulis decerpere noctes,
Vnum opus & requiem pariter disponimus ambo
Atq; verecunda laxamus seria mensa,
Non equidem hoc dubites, amborum fędere certo
Consentire dies, & ab vno sydere duci,
Nostra vel æquali suspendit tempora libra
Parca tenax veri, seu nata fidelibus hora
Diuidit in geminos concordia fata deorum,
Saturnumq; grauem nostro Ioue frangimus vna
Nescio quod certe est quod me tibi temperat astrũ.
Mille hominum species, & rerum discolor vsus
Velle suum cuiq; est, nec voto viuitur vno,
Mercibus hic Italis mutat sub sole recenti
Rugosum pyper, & pallentis grana cumini,
Hic satur irriguo mauult turgescere somno,
Hic campo indulget, hunc alea decoquit, ille
In Venerem est putris, sed cum lapidosa chyragra
Fregerit articulos, veteris ramalia fagi,
Tum crassos transisse dies, lucemq; palustrem
Et sibi iam seri vitam ingemuere relictam.
At te nocturnis iuuat impallescere chartis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quinta.

Cultor enim iuuenum purgatas inseris aures
Fruge Cleantea, petite hinc iuuenesq; senesq;
Finem animo certum, miserisq; viatica canis
Cras hoc fiet, idem cras fiet, quid? quasi magnum
Nempe idem donas, sed cum lux altera venit
Iam cras hesternum consumpsimus, ecce alid' cras
Egerit hoc annos, & semper paulum erit vltra,
Nam quamuis prope te, quamuis temone sub vno
Vertentem sese frustra sectabere cantum
Cum rota posterior curras, & in axe secundo.
Libertate opus est, non hac qua vt quisq; Velina
Publius emeruit scabiosum tessercula far,
Possidet, heu steriles veri, quibus vna quiritem
Vertigo facit, hic Dama est, non tressis agaso?
Vappa & lippus & in tenui farragine mendax
Verterit hunc dominus, momento temporis exit
Marcus Dama? pape, Marco spondente recusas
Credere tu nummos? Marco sub iudice palles?
Marcus dixit ita est, assigna Marce tabellas,
Hæc mera libertas? hanc nobis pilea donant?
An quisq; est alius liber? nisi ducere vitam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Satyra.

Cui libet vt voluit? licet vt volo viuere non sum
Liberior Bruto? mendose colligis inquit
Stoicus hic aurem mordaci lotus aceto,
Hæc reliqua accipio, licet vt volo viuere tolle.
Vindicta postq̄ meus a Prętore recessi
Cur mihi nō liceat iussit quodcunq; voluntas?
Excepto si quid Masuri rubrica vetauit.
Disce, sed ira cadat naso rugosaq; sanna
Dum veteres auias tibi de pulmone reuello,
Non Prętoris erat stultis dare tenuia rerum
Offitia, atq; vsum rapidæ permittere vitæ,
Sambucam citius caloni aptaueris alto,
Stat contra ratio & secretam gannit in aurem
Nec liceat facere id quod quis vitiabit agendo.
Publica lex hominum, naturaq; continet hoc fas
Vt teneat vetitos inscitia debilis actus.
Diluis Helleborum certo compescere puncto
Nescius examen, vetat hoc natura medendi.
Nauim si poscat sibi peronatus arator
Luciferiq; rudis clamet Melicerta perisse
Frontem de rebus, tibi recto viuere talo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quinta.

Ars dedit, & veri specimen dignoscere calles
Nequa subærato mendosum tinniat auro,
Quæq; sequenda forent · quæq; euitanda vicissim
Illa prius creta · mox hæc carbone notasti,
Es modicus voti · presso lare · dulcis amicis
Iam nunc astringas, iam nunc granaria laxes
Inq; luto fixum possis transcendere nummum
Nec gluto sorbere saliuam Mercurialem,
Hæc mea sunt? teneo cum vere dixeris · esto
Liberq; ac sapiens · Pretoribus ac Ioue dextro.
Sin tu cum fueris nostræ pauloante farinæ
Pelliculam veterem retines, & fronte politus
Astutam vapido seruas sub pectore vulpem
Quæ dederam supra repeto · funemq; reduco,
Nil tibi concessit ratio, digitum exere · peccas
Ecquid tam paruum est? sed nullo thure litabis
Hæreat in stultis breuis vt semuncia recti,
Hæc miscere nefas, ne (cum sis cetera fossor)
Tris tantũ ad numeros satyri moueare Batilli,
Liber ego, vnde datũ hoc sumis tot subdite rebus?
An dominũ ignoras · nisi quẽ vindicta relaxat?

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

I puer, & strigiles Crispini ad balnea defer
Si increpuit, cessas nugator? seruitium acre
Te nihil impellit? nequicq̃ extrinsecus intrat
Quod neruos agitet, sed si intus & in iecore ægro
Nascuntur domini, q̃ tu impunitior exis
Atq; hic quẽ ad strigiles scutica & met⁹ egit herilis,
Mane piger stertis, surge inquit auaritia, eia
Surge, negas? instat surge inquit, nõ queo, surge
En quid agam? rogitas? en saperdam aduehe põto
Castoreum, stuppas, hebenum, thus, lubrica coa
Tolle recens primus piper e sitiente camelo
Verte aliquid, iurã, sed Iuppiter audiet, heu heu
Vade regustatum digito terebrare salinum
Contemptus perages, si viuere cũ Ioue tendis
Iam pueris pellem succintus, & ęnophorum aptas
Ocyus ad nauem, nihil obstat quin trabe vasta
Aegæum rapias, nisi sollers luxuria ante
Seductum moneat, quo deinde insane ruis? quo?
Quid tibi vis? calido sub pectore mascula bilis
Intumuit, quam non extinxerit vrna cicutæ.
Tun mare transileas? tibi torta canabe fulto

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cena sit in transtro? Veientanumq́ rubellum
Exhalet vapida lesum pice sessibilis obba,
Quid petis? vt nummi, quos hic quicunce modesto
Nutrieras, peragant auidos sudore deunces,
Indulge genio, carpamus dulcia, nostrum est
Quod viuis, cinis & manes & fabula fies,
Viue memor leti, fugit hora, hoc q̄d loquor inde ē.
En quid agis? duplici in diuersum scinderis hamo
Huccine, an hūc sequeris? subeas altern⁹ oportet,
Ancipiti obsequio, dominos alternus oberres,
Nec tu cum obstiteris semel, instantiq́ negaris
Parere imperio, rumpi iam vincula dicas,
Nam luctata canis nodum arripit, ast tamen illi
Cum fugit a collo trahitur pars longa cathenæ.
Daue cito (hoc credas) iubeo finire dolores
Preteritos meditor, crudum Cherestratus vnguē
Abrodens ait hæc, an siccis dedecus obstem
Cognatis? an rem patriam rumore sinistro
Limen ad obscœnum frangā? dum Chrysidis vdas
Ebrius ante fores extincta cum face canto,
Euge puer sapias dijs depellentibus agnam

Satyra.

Percute, sed censen plorabit Daue relicta?
Nugaris, solea puer obiurgabere rubra,
Ne trepidare velis, atq; arctos rodere casses
Nūc ferus & violens, at si vocet haud mora dicas
Quidnam igitur faciam? ne nunc accersor, & vltro
Supplicet accedam? si totus & integer illinc
Exieris, nunc nunc, hic hic, quem quærimꝰ hic est
Non in festuca lictor quem iactat ineptus.
Ius ne habet ille sui palpo quem ducit hiantem
Cretata ambitio? vigila & cicer ingere large
Rixanti populo, nostra vt Floralia possint
Aprici meminisse senes, quid pulchrius? at cum
Herodis venere dies, vnctaq; fenestra
Dispositæ pinguem nebulam vomuere lucernæ
Portantes violas, rubrumq; amplexa catinum
Cauda natat Tinni, tumet alba fidelia vino,
Labra moues tacitus, recutitaq; Sabbata palles.
Tunc nigri lemures, ouoq; pericula rupto
Tunc grandes galli, & cum sistro lusca sacerdos
Incussere deos inflantes corpora, si non
Prædictum ter mane caput gustaueris allij

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sexta

Dixeris hæc inter varicosos Centuriones,
Continuo crassum ridet Vulphernius ingens
Et centum Græcos curto centusse licetur.

Satyra Sexta.

a Dmouit iã brũa foco te Basse Sabino,
Iam ne lyra & tetrico viuũt tibi pectine chordæ?
Mire opifex nũmeris, veterum primordia vocum
Atq; marem strepitum fidis intendisse latinæ
Mox iuuenes agitare iocos, & pollice honesto
Egregios lusisse senes, mihi nunc Ligus ora
Intepet, hybernatq; meum mare, quã latus ingens
Dant scopuli, & multa littus se valle receptat,
Lunai portum est operę cognoscite ciues,
Cor iubet hoc Enni, postq; destertuit esse
Meonides quintus pauone ex Pythagoræo.
Hic ego securus vulgi & quid pręparet auster
Infœlix pecori, securus & angulus ille
Vicini nostro quia pinguior, & si adeo omnes
Ditescant orti peioribus, vsq; recusem
Curuus ob id minui senio, aut cęnare sine vncto
Et signum in vapida naso tetigisse lagena

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Satyra

Discrepet his alius, geminos horoscope varo
Producis genio, solis natalibus est qui
Tingat olus siccum muria vafer in calice empta.
Ipse sacrum irrorans patinæ piper, hic bona dente
Grandia magnanimus peragit puer, vtar ego vtar
Nec Rombos ideo libertis ponere lautus,
Nec tenuem sollers turdorum nosse saliuam,
Messe tenus propria viue & granaria, fas est
Emole· qd metuis occa· en seges altera in herba est
Ast vocat offitium· trabe rupta Brutia saxa
Prendit amicus inops, rem qui omnẽ surdaqꝫ vota
Condidit Ionio· iacet ipse in littore· & vna
Ingentes de puppe dei, iamqꝫ obuia mergis
Costa ratis laceræ, nunc et de cespite viuo
Frange aliquid· largire inopi· ne pictus oberret
Cerulea in tabula, sed cænam funeris heres
Negliget iratus· quod rem curtaueris vrnæ
Ossa inodora dabit, sed spirent cynnama surdum
Seu ceraso peccent casiæ nescire paratus.
Tu ne bona incolumis minuas? sed bestius vrget
Doctores Graios, ita fit postq̃ sapere vrbi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cū pipere & palmis venit nostrū hoc maris expers
Fœnisecæ crasso viciarunt vnguine pultes,
Hæc cinere vlterior metuas, at tu meus hæres
Quisquis eris, paulum a turba seductior audi,
O bone num ignoras? missa est a Cæsare laurus
Insignem ob cladem Germanæ pubis & aris
Frigidus excutitur cinis, ac iam postibus arma
Iam clamydes regum, iam lutea gausapa captis
Essedaq; ingentesq; locat Cęsonia Rhenos.
Dijs igitur genioq; ducis centum paria ob res
Egregie gestas induco, quis vetat? aude,
Ve nisi conniues, oleum artocreasq; popello
Largior, an prohibes? dic clare, nō audeo inquis
Exossatus ager iuxta est, age si mihi nulla
Iam reliqua ex amitis, patruelis nulla, proneptis
Nulla manet patrui, sterilis matertera vixit,
Deq; auia nihilum superest, accedo Bouillas
Cliuumq; ad Virbi, pręsto est mihi Manius hęres
Progenies terræ, quęre ex me quis mihi quartus
Sit pater haud prompte dicā, tamen adde etiā vnū
Vnum etiam terræ est iam filius, & mihi ritu

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Manius hic generis prope maior auunculus exit
Qui prior es cur me in decursu lampada poscis?
Sum tibi Mercurius venio deus huc ego vt ille
Pingitur an renuis? vin tu gaudere relictis?
Deest aliquid summę: minui mihi, sed tibi totum ē
Quicquid id ē, vbi sit fuge quęrere q̃d mihi quodā
Legarat Stadius, neu dicta repone paterna
Fœnoris accedat merces, hinc exime sumptus
Quid reliquū est? reliquū? nūc nūc impensius vnge
Vnge puer caules, mihi festa luce coquetur
Vrtica, & fixo fumosum sinciput aure?
Vt tuus iste nepos olim satur anseris extis
Cum morosa vago singulti & inguine vena
Patriciæ immeiat vuluæ, mihi trama figuræ
Sit reliqua, ast illi tremat omento popa venter
Vnde animam lucro mercare, atq; excute sollers
Omne latus mundi, ne sit pręstantior alter
Cappadocas rigida pingues pausse catasta.
Rem duplica, feci iam duplex, iam mihi quarto
Iam decies redit in rugam, depinge vbi sistam
Inuentus Chrysippe tui finitor acerui.

Ex officina Melchiaris Lottheri Anno
a recōciliata diuinitate. M,ccccc,xvi.

prog[illegible]

Olim homines obscuro ignotoque genere prognati terrae filii dicebantur propterea quod terra sit omnium communis parens - vt Annotauit Politianus cap: 18: miscellaneorum :-

Maior annulus est annus et minor annulus vt refert Pompeius Festus lib. 11.

Qui prior es @

Cursu lampada tradere prouerbialis metaphora est pro eo quod est partes suas quasi successione in alium atque alium transferre.. Sensus quidem Persii est. tum quod senior es et tua virilis florentis extincta est

Versibus exponi tragicis res Comica non vult
Interdum tamen et vocem Comoedia tollit.
Iratusque Chremes tumido delitigat ore:

Effinger

Vindomnus noster Jesu

Minor Dominorum

Vindomindorum

Job: 14:

Determinati sunt dies

Neglecta cura funeris

Moris erat olim defuncto viro nobili ut coenam pararent heredes in qua vita defuncti laudabatur, etiamsi parum meruisset in vita. Teste Erasmo in proverb: Ut ei laudaretur in coena

Cum pipere et palmis

Irridet sententiam Lucretii et Stoicorum qui dixerunt sapientiam nunc repertam esse. Dicit enim inquit postquam sapere urbi cum pipere et palmis venit. tanquam sapientia cum saporibus mercibus fuerit invecta. plura lege apud ~~Erasmum~~ lib. 3. cap: 16:

Clades in Germania

Caius Caligula deridet qui expeditionem in Germaniam exercitu suscepit sed nihil memoria dignum gessit ut testatur Suetonius in Caligula cap: 47:

Caesonia

Caesonia neque facie insigni neque aetate integra matremque iam ex alio viro trium filiarum. sed luxuriae ac lasciviae perditae et ardentius et constantius Caligula amavit ut saepe chlamyde peltaque et galea armatam et iuxta adequitantem militibus ostenderet. amicis vero etiam nudam teste Suetonio in Caligula.

In artem medicam ode Sapphica Jo: Bronnigij

Anno 1585
[Tibul mensis februarij

Vel Nullus adversa

Nemo securus sine clade vivit.
Saevius hunc Mavors gravat hunc parte
Fructus annonae premit hunc adurit
Morbidus aer:

Ut suos manes homo quisque ~~perferet~~
Cogimur ceptum referamus uni — Illud acceptum referimus uni.
Lapsui primi patris hoc Adami — Lapsui primi patris in Sarhem
~~[illegible]~~ — Nota lapsu
[illegible]] — Hinc gravis brevis veniunt dolores

Unde manarunt genus omne morbi,
Quod ~~[illegible]~~ planta, sua ter [illegible]
Frontis [illegible] nobis mali [illegible]
Munera [illegible].

Hinc venit bronchis in [illegible]
Et fluit nodis gravis hinc podagra, — Atque nodosis pedibus
Inde vertigo [illegible] morbi
Nota statuit.

Herculis morbus venit hinc, hydropsque
Hinc apoplexis, phthisis, asthma [illegible]
[illegible], lumbago, nephritis, ischias
[illegible]

Lapsui

Lapsui [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] nostra, [illegible], [illegible]
[illegible] mirantur.

Antequam multo prius hoc [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible],
Et novis morbis, [illegible] [illegible]
Nomina desunt.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Attamen plures medicum docentes
Tunc erant artem: fueruntque plures
Cui professores ~~[illegible]~~ medicos doctores
Philosophi ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Quid iuvat confert [illegible] morbos, [illegible]
Constat id tantum gravidos dolores,
Et vorens ossa [illegible]
[illegible] curam.
Namque nunc tales totidem, [illegible]
Esse [illegible] [illegible], [illegible]
Morbis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible] multos~~
Additam vim si modo novit alto
[illegible]:
Maximis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], ut perdat penitus labores
[illegible].
[illegible] Credere clam nos [illegible] in umbra
Mortis aggressus velut imperator
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]:
Tunc tamen contra medicamen offert
Corporis praesens: atque nostra
Languidi curam: [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Misit ut [illegible] divinam medelam,
Corda [illegible] [illegible] mutilis [illegible]
Primus gratam [illegible] [illegible] [illegible]

Vulnera [illegible] plagis [illegible] [illegible] — [illegible] oblivendis
Vulnera nostro tribuit ligando — Apibus [illegible] plagas [illegible] [illegible]
Gratus illustrem medicus artibus [illegible]
Indidit [illegible] [illegible] [illegible]
omnibus herbis.

Detur ut nobis [illegible] medere — adhibere curam
[illegible] [illegible] medicatus annos — Et tibi praesens.
[illegible] [illegible] damnosa multo — vel longo
Talia praestent.

[illegible] tibi, [illegible] bene [illegible] [illegible] [illegible],
Ut tui morbi [illegible] possis,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] fontem. — Non sibi soli voluit reposita
[illegible] servari [illegible]: [illegible] salute
Retibus [illegible] lupus, [illegible] praeda — [illegible] bene [illegible]
[illegible] tolli cupit [illegible] omni — publica [illegible].
Sic [illegible] morbo [illegible] [illegible]
Corrigebunt.
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] imperitum,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Ludificare.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], — Hunc librum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] ipse, — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] nulla [illegible] — Optimus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. — [illegible] gratos

prius ... duxit
Deus meus erat ... parentem
principem; Deum ... ornatum
lucem vivam amplecti velit, et ...
... [illegible]
Orat, ut Christi ... [illegible]
... [illegible] facti maneat mundum
Qui suos gratiis ... [illegible]
Dignat. Amen

[illegible] Jacob [illegible]

Rursus ... petii illa parem
... a turbis ... ;
Qui ... gratias ... [illegible]
Dicunt : Amen

Sancti ... : Deus oro parem
det, ... turbis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

...clam sed palam agendum ...

[illegible Greek line] ...

Prov. 21. in angulo ... ut illud

Sæpius locutum esse pœnituit, siluisse nunquam.

Qui propria tacere non potest, quomodo is aliena celet:

Non temere aperias cor tuum, nisi non cum probis conversaris, illud enim fatui est.

Sapiens cum necesse est, palam se defendit, cum antea recte se egisse sciverit; propter malos autē cogitur aliquando palam detegere suam mentem.

Ovid: de medicamine faciei

Non cadit ad fontes unde superna sitis

[illegible] Raphael [illegible]

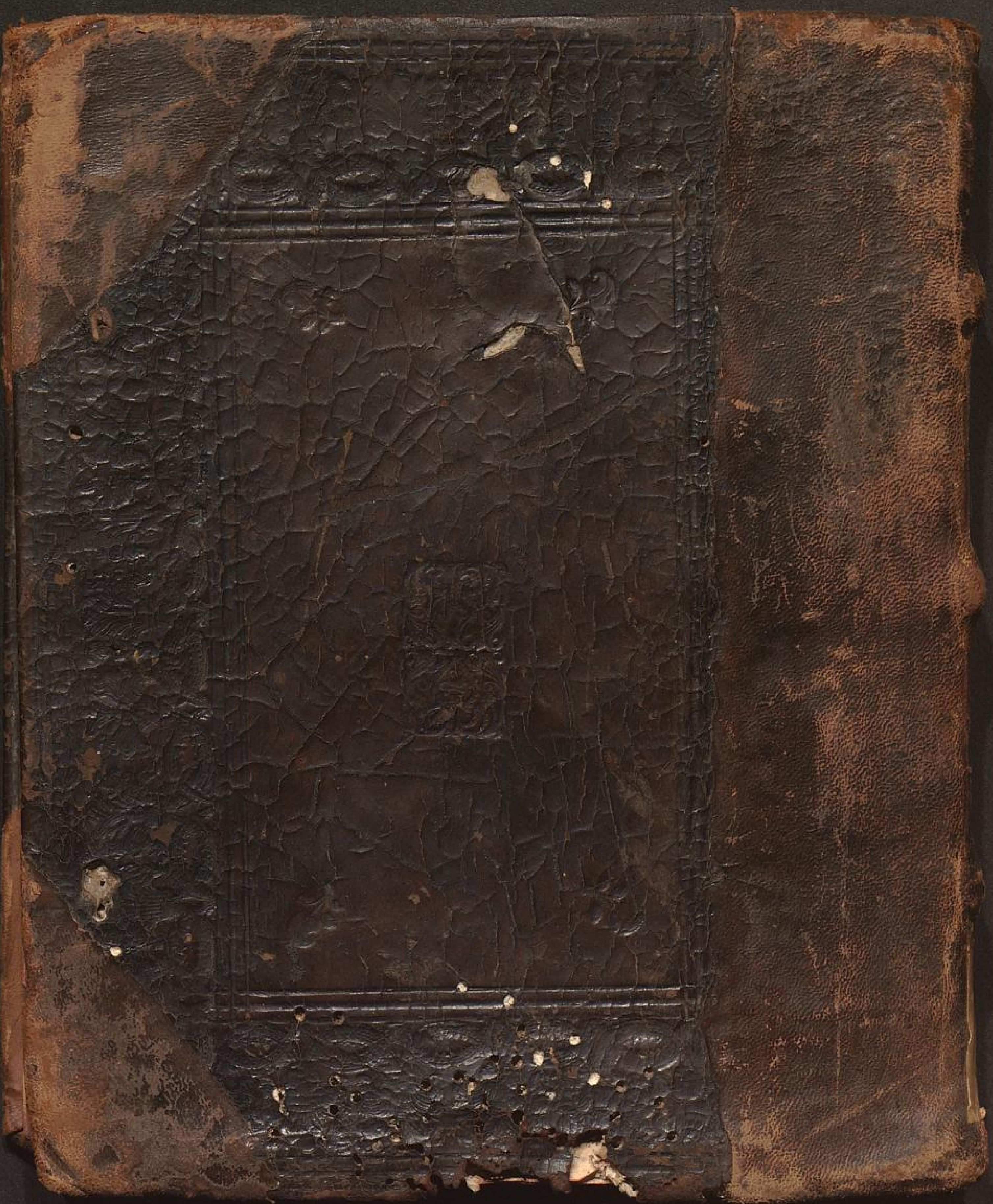

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Th
5946

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN